

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

4. An votum obliget alios à vovente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

non enim presumitur quis tam rigore se velle obli-
gere, ut cum magna incommoditate ad executionem
procedat.
6. Anceps si fueris, an tempus in tuo voto decre-
veris, necne, vel cum certum sit te stitisse, ambigis,
breve fuerit, an longum? Iudicandum est sperande, ac
breve tempus determinaveris, vel stituisse longum:
si nullum tempus determinaveris, pro libertate. Ita Sanchez lib. 4.
cap. 1. dubio standum est pro libertate. Sanchez lib. 4.
cap. 1. §. 1. intellige, nisi substantia voti ex se pos-
sit tale tempus. Vovisti v. g. peste infectis servire, anceps
est de tempore: certe nunc, quando grassatur
pestis, servire debes quia in tuo voto hoc tempus im-
plicitur imbutur.

Ex illa particula (sine notabili incommoditate)
excluantur Doctores idem loc. cit. differentiam Religionis
ingressum debitum ex voto, quia expectat tempus ap-
prium, quo suus pater consentiat, quo vires aptas acqui-
rat ad Religiosos labores sufferendos, cum nunc ido-
neus non sit, quo scientias, sine fraude volendi dis-
serere, edicat, quibus notabiliter melius Religionem ge-
nerat &c.

Illud adverte ejusmodi dilationem facilius extendi pos-
se in votis, in quibus etiam post longam expectationem
positum eandem rem prestare, quam in iis, qui per tempo-
ris lapsum diminutionem patiuntur. v. g. si promissum je-
junium differas, idem postea exhiberi poterat si diffe-
ras ingressum Religionis, non idem postea prestabitur,
cum diminuat tempus, quo victurus in Religione sis.
Puri modo si vovisti elemosynam annuatim sublevan-
da pauperibus, non aequè sublevaruntur anno forte ferti-
li consequenti.

8. Difficultas jam in praxi illa superest, ecqua tandem
ratione agnoscamus, tantam esse dilationem, ut incur-
ram in mortale, quando tempus ad votum determinatum
non fuit. Aliqui sic distinguunt: In voto Religionis, simili-
que pro tota vita, in quo adest prædicta servitij dimi-
nutionem, moram trium annorum non videri afferre dilationem
mortalem, nisi aliunde ad sit periculum impedimenti, vel
ulterioris dilationis vel transgressionis: In votis verò non
perpetuis ejusmodi diminutionem, nunquam dilationem
esse mortalem, nisi in eo casu, quo ex dilatione subesset
periculum voto nunquam satisfaciendi.

9. Non placet hæc doctrina Castri. 3. tract. 1. §. d. 1. de
vot. p. 13. nam propterea in posteriori casu concedit
moram duorum, vel trium dumtaxat mensium, in priori
aliquando amplius, nempe sex mensium: quia, inquit, pro
longiore dilatione, Deus qui est Creditor, videtur in-
vitus: sicuti invitus esset homo, si tandiu solutionem
expectare à creditore cogeretur.

10. Ergo sic statuo Primum, in votis, in quibus dila-
tio servitij diminuit, v. g. in Religione, in Xenodo-
chio, &c. considerandum esse tempus, seu ætatem, voven-
tis: nam si vovens agat, v. g. decimum quintum annum,
trium, imò quatuor annorum dilationem non judicarem
notabilem: suscipere enim vitam religiosam solent ado-
lescentes circa decimum quintum, & vigesimum annum,
quando scilicet status vitæ consuevit assumi: quare
etiam aliquis decimum quintum annum agens, perpe-
tuam Religionem vovet, nisi tempus determinet ad in-
gressum, non videtur renuntiasse consueti modo, &
tempori in assumendo statu vitæ. Certè Ledesma tom. 1.
summe, tr. 10. cap. 3. dub. pen. docet juvenem sexdecim an-
norum satisfacere voto Religionis, si intra triennium
illud expleat, & fore transgressorem, differendo octo;
vel novem annis. Verum, si vovens quadagesimum, v. g.
annum ætatis attingeret, dilationem ultra sex menses
latere esse notabilem libens admitto: talis enim ætas lon-
giorem moram non permittit. Adde tres annos forte vi-
deri alicui parvam materiam, si demantur à servitio to-
tius vitæ ab adolescentia ad senectutem: at non videtur
parvam materiam, si similes anni tres demantur ab æta-
te provecta, ad mortem usque.

11. Statuo secundum, In aliis votis, quibus dilatio nihil
mali afferat, nisi meram temporis moram, licet probabilius

si, quod modò docuit Castro Palaus; tamen, ut indicat
Sanchez lib. 4. in Dec. cap. 14. n. 21. apud Castri. disp. cit. 1. d.
vot. p. 13. n. 7. non videri improbabile, dilationem quam
cunque, modò non sit probabile periculum omittendi
omnino votum, non esse nisi venialem (imò ex Bon. d. 4.
de voto, q. 2. p. 5. §. 1. n. 3. citantem Arag. Tabienam, Sanchi-
ne veniam quidem, rationabili causa intercedente) Ra-
tio esse potest. Primum, quia nemo, cum dat totum, quod
promisit, & nullum damnum ex mora creditori facit,
condemnandus videtur de gravi errore: sed solum de
levi negligentia: at nullum damnum ex prædicta dilatio-
ne Deo credit; ergo, &c. Non igitur ducenda paritas à
creditori humano, hic enim semper aliquid officit di-
latio. Secundum, omnia sunt Deo præsentia, quare ex
suppositione, quòd vovens poneret etiam post multos an-
nos id, quod vovit, præsens est Deo solutio, non futura:
id quod certè non est in homine creditore. Tertiò, vo-
tum est lex, quam privatim sibi quisque indicit, at eo ipso
quòd quis tempus in suo voto non determinat, videtur
ad nullum terminum se ætate voluisse, sed solum ad
rem quocunque tandem tempore exhibendam; ergo,
&c. Quod si objicias illud Deut. 13. *Cum votum voveris
Domino non tardabis reddere, quia requirit illud Dominus
& si moratus fueris, reputabitur tibi* (intellige sine ratio-
nabili causa) *in peccatum*. Facilis est responsio, nempe in
peccatum, hac commoda proportionem: mortale, si ad-
ditum fuit tempus, vel ex mora periculum subit trans-
grediendi, &c. veniale, si tempus determinatum non fuit,
& simile periculum prudentem non timeatur.

12. Illud meritò certum est. Bonacina, loc. cit. quando
non adest periculum diminutionis servitij, posse etiam sine
veniali votù factù sine temporis determinatione, differri
usque ad tempus, quo credit quis se maiorem majore de-
votione adimplendum; quia hæc credit ad majore Dei ho-
norem, ad quem votum ordinatur: quare major spe-
rata devotio, judicanda est causa sufficiens dilationis.

§. IV. An votum obliget alios à vovente.

1. Vota esse personalia, sicuti docuimus de jura-
mento supra c. 3. §. 6. atque ad id non nisi ipsum
votentem iis obligari, communis est doctrina. Si pater,
v. g. voveat filium Religionis mancipare, abnuere licet
filio: solum pater obligabitur ex sua parte (nam sic
interpretandum est ejusmodi votum, ut & similia de
facto alieno) ad præstandum, quantum potest ea, quæ ad
ejusmodi voti executionem conducunt.

2. Hinc sequitur, Nec hæredes, nec successores
astringi ex vi Religionis ad vota Testatoris, exequenda. Ita
Sanc. Castri. aliique mox cit. Dico (ex vi Religionis) nam
sive ex vi statuti, sive ex vi contractus, aliquando eos
obligari, rectè docet Sanchez lib. 4. in Dec. c. 16. an 16.

3. Tria sunt hic addenda. Primum, Vota realia, adde
& mista ea parte, quæ sunt realia, & separabilia à par-
te, quæ sunt personalia, (de qua separabilitate mox dice-
tur) deberi ex vi iustitiæ ab hæredibus: sed certè non
nisi juxta vires hereditatis adite, & quidem in foro con-
scientiæ, etiam si confectum inventarium non fuerit. Ita
Bon. d. diff. 4. de vot. q. 2. p. 5. §. 1. n. 4. citans Sanch. An-
fiof. que Ratio est, quia quando quis hereditatem alit,
illam suscipit cum oneribus hereditatis annexis: at onus
hoc adimplendi vota realia, juramenta defuncti, esse
annexum hereditati saltem ex legibus canonicis, & civi-
libus probavimus supra c. 3. §. 7. n. 5.

4. Secundum. Concurrentibus aliis defuncti debitis
preferendane sunt vota, an postponenda? Dico cum
Laym lib. 4. tr. 4. c. 2. n. 13. primum omnium solvendum esse æs
alienum defuncti, & expensas funeris: mox legitimam in-
tegram, sive ascendentibus, sive descendentibus debitam,
deinde vota; denique legata pia; præferuntur enim vota
legatis, quia prior fuit obligatio votorum, quippe quæ
testatorem adstringebant; quàm legatorum, quæ nunc
hæredes obligant.

Quod si, ære alieno, & legitima solutis, hæredita non
sit

sit solvendo omnia defuncti vota, non est implendum unum, & alia omittenda, sed singula pro rata: Ita Laym. *ibid.* cum enim æque ex vi Religionis debeantur, non est cur unum alteri præponatur.

Tertium. Hæredem non debere vota realia persolvere, fortè ante aditam hæreditatem defuncti obtruncetur commutationem, vel irrotationem; Patet, quia non obligatur hæres ad vota extincta, sicuti non obligatus fuisset ipse vovens, cuius nunc hæres personam gerit. Nam propterea rectè Bon. *disp. 4. cit. de voto, q. 2. p. 5. §. 2. n. 7.* infert Monasterium succedens in bonis professi, non obligari ad solutionem votorum, quæ fortè is emisit ante professionem; si quidem probabile est omnia, etiam realia vota extinguere per professionem.

§. V. An Votum obliget eos, qui sunt sunt alienius potestate.

1. Omnes ratione utentes, nisi specialiter ab habente potestatem inhabiles reddantur, & nisi sint sub alicujus dominio, voto obstringi possunt. Ita S. Th. 2. 2. q. 88. art. 9. & passim. Ratio est, quia omnes hi possunt aliquid Deo gratiam promittere; quare si Deus id acceptat, (ut certe, quia ipsi gratum est, acceptare supponitur) enascetur obligatio.

2. Dixi primò (utentes ratione) ut excluderentur amentes, puerique nondum septennales, nisi evidentè constet perfectò usu rationis potiri; nam in dubio nequaquam potiri præsumuntur ante septennium, ut dictum est *supra, lib. 1. c. 3. §. 17. v. Actus, n. 6.*

3. Dixi secundò (nisi inhabiles reddantur) nam sic Ecclesiæ inhabiles fideles reddidit ad Votum professionis Religiosæ, ante sexdecim annos, & non expleto rite anno probationis. *ibid.* fecit non acceptando loco Dei, ea professionis vota. Ita Suar. *lib. 3. de voto, c. 4.* Laym. *lib. 4. tit. 4. de vot. c. 7. n. 2.*

4. Tertio (nisi sint sub alicujus dominio) nati dubitatur, an impuberes Religiosi, servi, uxor, filij, validdè voveant, obligationemque voti contrahant, Quare de his disputandum erit in consequentibus; & prius quidem duobus prioribus, quorum voluntas secundum omnes suas actiones subdita est alteri: nam de cæteris, qui solum ratione materiæ alteri subjacent, sub aliorum sunt potestate, colligitur ex dicendis, illam esse dependentiam à Superiore, quoad voluntatem, quæ offert; hanc, quoad rem offerendam, rectè monet Valentia 2. 2. d. 6. q. 6. *vers. secundo diligenter.*

Religiosorum, & impuberum Vota.

5. Dico primò, cum Laym *ibid.* & aliis apud citatos esse probabile, horum Vota de materia honesta, quæ non sit præjudicialis superiori, vel patri, valere, parerèque obligationem, nec necessarium consensum positivum dicti patris, vel Prælati, sed sufficere consensum veluti negativum, hoc est, quod hi non contradicant. Si enim, sive ante votum factum, sive postea, illud positivè irritent, non valere votum omnes fatemur. Ratio prædictæ probabilitatis est, quia cum pueri, & Religiosi dicuntur esse sub dominio Prælati, vel patris, quoad voluntatem, non est sensus, quod nihi possint velle, vel nolle; sed quod ejusmodi ille vel velle potest ab illis firmum relinquere, vel irritum reddi, prout ij voluerint. Illud, quoad Religiosos, obiter hic adverte: non posse à suo Prælato irritari Vota eorum de transendo ad arctiorem Religionem; idèquæ esse de quibusdam Votis annexis professioni; quia quoad hæc Religiosus non est subditus suo Superiori, sed Pontifici. Ita Suar. Sanch. Less. quos citat, sequitur Laym. *l. c. n. 6.*

6. Si Religiosus voveat aliquid, quod non licet in ea Religione facere sine licentia, cum supponamus in hac sententia valere votum, quæritur potest, an obligetur licentiam illud faciendi postulare, v. g. si in Religione quapiam non potest quis sine licentia jejunare, at ipse jejunare Deo promissus, tenetur licentiam jejunandi petere?

Respondet teneri: ita Azor. Sotus. Armilla, Rodrig. Sanch. Suar. alique apud eundem Laym. *ibid.* n. 7. qui enim se obligat ad finem esse obligat & ad media saltem ordinata, quæ sunt necessaria ad finem; talis autem nunc est licentia Prælati: excipe nisi expresse, vel tacite secus intellexisse.

7. Illud certe dubium est, An tunc Religiosus obligetur declarare superiori suum votum: facilius enim fortasse Superior licentiam concedet. Respondet, licet tutius sit, suum votum explicare, tamen non obligari probabile esse censeo, cum Cajet. Navarr. Suar. Sanch. contra Sotum Less. Azor. apud Laym. *ibid.* nisi tamen aliud expresse, vel tacite vovens intenderit. Ratio est, quia, cum voti obligatio strictè sit interpretationis, non est censendum voventem se obligasse, nisi ad media ordinaria, non verò ad extraordinaria; at ad præstanda ejusmodi opera, sufficit Religioso, si suum desiderium superiori ostendat. Fac Religiosum promississe dare quid alicui, quod sine licentia dare non licet: nonne satis ei erit petere licentiam donandi, sine necessitate explicandi se promississe: ita profectò: ita igitur in casu nostro.

8. Dico secundò, aliquos docere omnia, etiam de actibus externis, vota Religiosorum, atque impuberum, etiam Patri, vel Prælati, non præjudicantia, esse invalida, nec obligationem ullam inducere, nisi positivè ipsi consentiant, seu approbent. Itaque hæc sententia requirit ad voti validitatem, scientiam, & consensum superioris positivum: illa prior allata n. 5. solum requirit Superiorem non contradicere, etiam si ignoraret. Ratio hujus sententiæ duci possit, primò ab autoritate, eam enim videtur docere S. Thoma, quam effert Valentia 2. 2. d. 6. q. 6. p. 6. Hæc sunt sancti Doctoris verba 2. 2. q. 88. art. 3. ad 3. *Nul- lum Votum Religiosum est firmum, nisi sit de consensu Prælati.* Idem habetur c. *Monacho* 20. q. 4. ubi ex S. Basilio refertur non licere vovere Monacho sine consensu Abbatis, si altera voverit, frangendum esse votum.

Ratio secunda potissima esse potest, quia ex quo Deus acceptavit votum professionis in sui cultum, & impuberes potestati Patris propter eorum fragilitatem subjecit, satis probabiliter dici potest, ipsum Deum non acceptare obligationes illorum, nisi ij, quos superiores, & veluti directores eis præscripsit, positivè consentiant. Hæc opinio non placet, neque enim ratio subjectionis tanta est in prædictis, ut libertatem volendi cetera alia tollat: ergo nec putandum est tollere libertatem volendi vovere in rebus nihil præjudicantibus superiori. Lege eundem Valentiam *ibid.* *vers. cæterum tutius est.*

§. VI. Quæritur obliget Votum conditionale.

1. Si Votum fiat sua conditione præterita, vel præterita quacunque, vel sub conditione futura necessaria: ut: *Voveo jejunium, si pater meus mortuus est; si nunc vivit, si cras orietur sol,* non suspenditur voti obligatio, posita veritate conditionis. Ita Azor. p. 1. lib. 11. cap. 15. quest. 9. Sanch. *lib. 4. in dec. cap. 23.* alique, quia conditio habetur pro impleta, adeoque habetur, ac si ejusmodi votum purè, seu sine conditione contractum fuisset.

2. Rursus, votum sub conditione impossibili, ut: *Voveo jejunium si volavero,* nunquam obligat, quia nunquam ea conditio ponitur. In quo ex Sanch. *ibid.* num. 8. Bonac. *disp. 4. de voto, quest. 2. p. 2. num. 3. vers. dico* 2. votum differt à contractu matrimonij, & ab ultimis voluntatibus; hæc enim valent, conditione impossibili rejecta; ratioque diversitatis, satis nunc illa sit, quia in his ita leges sanxere, quod non est in voto.

3. Hic ergo solum sermo remanet de voto sub conditione futura contingente, v. g. *Voveo me jejunaturum si meus pater convalesceret.* Ajo Ante impletam conditionem obligationem voti manere suspensam; ea posita, statim obligationem urgere. Ita Sanch. *loc. cit. cap. 22. num. 18.* Ratio ducitur ex intentione voventis, sic enim sibi ipse voluit legem imponere. Quod si sub duplici conditione vovit,